

Napotitev na mezenhimski konzilij Onkološkega inštituta Ljubljana. Vzpostavitev prospektivne nacionalne baze podatkov bolnic s sarkomom maternice

Gregor Vivod

Izveček

V Sloveniji vsako leto obravnavamo približno 15 primerov bolnic s sarkomom maternice. Tretjino primerov odkrijemo z biopsijo predoperativno, dve tretjini primerov pa pooperativno, ko je bila bolnica operirana zaradi domnevnega mioma. Sarkomi maternice imajo slabo prognozo. Obravnavani morajo biti v terciarnem centru. Vsi histološko potrjeni sarkomi maternice morajo biti predstavljeni na mezenhimskem konziliju, ki poteka na Onkološkem inštitutu Ljubljana. Ob kliničnem ali slikovnem sumu na sarkom maternice je potreben posvet z ginekologom onkologom ali napotitev v terciarno ustanovo. Podatke o bolnicah s sarkomom maternice trenutno zbirajo trije terciarni centri (Onkološki inštitut Ljubljana, UKC Maribor, UKC Ljubljana) ločeno. Glede na incidenco in zbrane podatke v bazah manjka vsaj polovica primerov bolnic s sarkomom maternice, ki so obravnavani izven terciarnih centrov. Potrebna je vzpostavitev prospektivne nacionalne baze podatkov bolnic s sarkomom maternice in s tem zagotovitev enakopravne ter kakovostne obravnave bolnic s sarkomom maternice v slovenskem prostoru.

Histološko potrjen sarkom maternice

Vsi histološko potrjeni sarkomi maternice morajo biti predstavljeni na mezenhimskem konziliju, ki poteka ob četrtnih od 10:30 do 13:30 v konziliarni sobi, v pritličju stavbe D na Onkološkem inštitutu Ljubljana. Na mezenhimskem konziliju so prisotni kirurg mezenhimskega tima, radioterapevt, internist onkolog, patolog, radiolog in ginekolog onkolog.

Pred predstavitevjo/obravnavo dokumentacije na konziliju je potrebno:

1. Do srede naročite primer na mezenhimski konzilij pri medicinski sestri/tehniku v konziliarni sobi, na telefonsko številko 01-5879-193 ali osebno. Primer mora biti vpisan v seznam obravnavanih bolnikov.
2. Potrebna je izdaja eNapotnice za konzilij, da lahko dodelimo številko popisa (Vrsta zdravstvene storitve (VZS) – 2470: Onkološki pregled – konziliarni).
3. Naročnik primera na konzilij naj piše do srede na PACSpodpora@onko-i.si in navede podatke, potrebne za uvoz slikovnega gradiva na Onkološki inštitut preko radiološkega portala (ime in priimek bolnice, datum rojstva, vrsto in datum preiskave ter ime ustanove, kjer je bila preiskava opravljena). V primeru težav ali potrebne dostave CD zapisa (po pošti ali osebno) so radiološki inženirji na Onkološkem inštitutu dosegljivi na telefonski številki 01-5879-670.

Zaželeno je, da dokumentacijo na mezenhimskem konziliju predstavi lečeči zdravnik. V kolikor je poslana samo dokumentacija je zaželeno priložena kontaktna številka zdravnika, ki pošilja dokumentacijo. Zapis mnenja konzilija bo poslan lečečemu zdravniku nekaj dni po konziliju.

Ob predstavitvi primera na mezenhimskem konziliju je potrebno dostaviti:

1. Histološki izvid.
2. Natančen povzetek zdravljenja ter kronološko opravljenih preiskav, z opisom bolničnega stanja zmogljivosti, sočasnimi boleznimi in zdravili, ki jih bolnica prejema.
3. Laboratorijske izvide.
4. Izvide slikovnih preiskav (CT, MR,).
5. Natančen zapis operativnega posega (pristop, opis stanja v trebušni votlini, radikalnost resekcije, način morebitne morselacije ali enukleacije tumorja....).

Sum na sarkom maternice

Posvet z ginekologom onkologom ali napotitev v terciarno ustanovo je potrebna ob kliničnem ali slikovnem sumu na sarkom maternice:

1. Na novo nastal solidni tumor maternice v pomenopavzi.
2. Solidni tumor maternice v pomenopavzi, ki raste.
3. Solidni tumor v pomenopavzi, ki povzroča simptome (krvavitev iz maternice, bolečine, simptomi zaradi pritiska na sosednje organe).
4. Ultrazvočni znaki, ki kažejo na možnost sarkoma uterusa (hitra rast, velikost solidnega tumorja uterusa, nehomogenost, nepravilni cistični areali, močna prekrvljenost, odsotnost akustičnih senc, nejasna omejenost in znaki preraščanja).

Ob napotitvi bolnice s sumom na sarkom maternice na Onkološki inštitut Ljubljana je potrebna izdaja eNapotnice z VZS – 2396P: Onkološki pregled – prvi, z napotno diagnozo Z03.1 (sum na maligno bolezen) in s stopnjo nujnosti 4 – zelo hitro. Bolnice se nato same naročijo v Ambulanto (C2) ginekološke onkologije Onkološkega inštituta Ljubljana vsak delovni dan od 7:00 do 8:00 na telefonsko številko 01-5879-621.

Za lečeče zdravnike je neposredni telefonski posvet z ginekologom onkologom na Onkološkem inštitutu Ljubljana možen na telefonsko številko 01-5879-621 ali 01-5879-487 (v rednem delovnem času).

Nacionalna baza podatkov bolnic s sarkomom maternice

Podatke o bolnicah s sarkomom maternice trenutno zbirajo trije terciarni centri (Onkološki inštitut Ljubljana, UKC Maribor, UKC Ljubljana) ločeno. Glede na incidenco in zbrane podatke v bazah manjka vsaj polovica primerov bolnic s sarkomom maternice, ki so obravnavani izven terciarnih centrov. Potrebna je vzpostavitev prospektivne nacionalne baze, ki bo vsebovala 100 podatkov obravnave in zdravljenja bolnic s sarkomom maternice. S tem želimo zagotoviti enakopravno ter kakovostno obravnavo bolnic s sarkomom maternice v slovenskem prostoru.

Literatura

1. Denschlag D, Ackermann S, Battista MJ, et al. Sarcoma of the Uterus. Guideline of the DGGG and OEGGG (S2k Level, AWMF Register Number 015/074, February 2019). *Geburtshilfe Frauenheilkd.* 2019;79(10):1043-1060. doi:10.1055/a-0882-4116
2. Ferrandina G, Aristei C, Biondetti PR, et al. Italian consensus conference on management of uterine sarcomas on behalf of S.I.G.O. (Societa' italiana di Ginecologia E Ostetricia)

[published correction appears in *Eur J Cancer*. 2021 Feb;144:397-398]. *Eur J Cancer*. 2020;139:149-168. doi:10.1016/j.ejca.2020.08.016

3. Giunchi, S., Perrone, A., Tesei, M., et al. Sonographic imaging in uterine sarcoma: a narrative review of literature. *Gynecol Pelvic Med* 2022;5: 14 doi:10.21037/gpm-21-20
4. Ludovisi M, Moro F, Pasciuto T, et al. Imaging in gynecological disease (15): clinical and ultrasound characteristics of uterine sarcoma. *Ultrasound Obstet Gynecol*. 2019;54(5):676-687. doi:10.1002/uog.20270
5. Lee B, Kim K, Choi JY, et al. Efficacy of the multidisciplinary tumor board conference in gynecologic oncology: A prospective study. *Medicine (Baltimore)*. 2017;96(48):e8089. doi:10.1097/MD.00000000000008089